

عوامل ایجاد کننده‌ی شادی و غم کاذب و واقعی از دیدگاه قرآن و تطبیق آن با یافته‌های روانشناسی

عزیز میکائیلی^۱، محمد نوری^۲

مقدمه: مکتب اسلام، مکتبی غنی و بسیار کهن است و فرهنگی کامل که در آن از تمام ابعاد زندگی دنیوی و اخروی سخن به میان آمده است و بواسطه‌ی قرآن و اهل بیت، کاملترین دین است که به تمامی زوایای زندگی بشر توجه کرده است. شادی و غم هم از جنبه‌های مهم و تاثیر گذار در زندگی بشر می باشد که لازم است بیش از پیش به این مساله پرداخته شود.

مواد و روشها: در این مطالعه‌ی کتابخانه‌ای که بصورت جستجو در متون با محوریت قرآن و تفاسیر معتبر موجود و با نیم نگاهی به احادیث اهل بیت (ع) صورت گرفته است، فهمی قرآنی با توجه به آیات قرآن، تفاسیر واحادیث، ارائه گشته و همچنین عوامل ایجاد کننده شادی و غم کاذب و واقعی، مورد بررسی قرار گرفته است. هدف از این مطالعه ارائه معیارهای شادی و غم و تمییز بین مصداق واقعی و کاذب آن از دیدگاه قرآن می باشد.

یافته‌ها: با بررسی آیات قرآن و متون تفاسیر و احادیث، این نتیجه حاصل شد که غم و شادی یک نوع نیستند و این طور نیست که هر غم و شادی مطلوب باشد. اسلام شادی‌های ساختگی و بی روح وضعی را معرفی کرده، مردود می شمارد. و شادیهای مثبت و واقعی را تبلیغ و تبیین میکند. همچنین حزن و اندوه هم مثل شادی، نوع منفی و مثبت دارد. از دیدگاه قرآن، عوامل بسیاری در ایجاد شادی و غم واقعی و کاذب نقش دارند که می توانند به عنوان معیارهای مثبت و منفی بودن شادی و غم در جامعه‌ی اسلامی به کار گرفته شود.

نتیجه گیری: در فرهنگ قرآن، تعریف شادی و غم، عوامل ایجاد آن و مطلوبیت آنها با فرهنگ بشری بسیار فاصله دارد و می شود نتیجه گرفت که یافته‌های اندیشه بشری و اعتقادات او در این مورد بیراهه بوده و راه واقعی چیزی است که خداوند در کتابش، قرآن بصورت بدیع ارائه داده است

کلمات کلیدی: قرآن، شادی، غم، زندگی

۱. کارشناس ارشد عرفان اسلامی و مدرس گروه معارف دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

۲. دانشجوی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل